2015D07453

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld … maart 2015

De vaste commissie voor Financiën heeft op 2 maart 2015 een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Financiën inzake de brief van 12 februari 2015 met betrekking tot de analyse van de vennootschapsbelasting (Vpb)-opbrengsten in de periode 2000–2011 (Kamerstuk 31 369, nr. 11).

De voorzitter van de commissie,
Duisenberg

De adjunct-griffier van de commissie,
Van den Eeden

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben met waardering kennisgenomen van de brief en hebben geen aanvullende vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

De leden van de PvdA-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de analyse vennootschapsbelasting (Vpb)-opbrengsten. Zij hebben hierbij enkele vragen.

Uit de analyse blijkt dat de regeling tijdelijke willekeurige afschrijving een positief effect zou moeten hebben op de opbrengst uit de Vpb vanaf 2013. Is dit effect reeds waargenomen bij de aanslagen over 2013 en 2014? Wat was de verwachte belastingderving voor deze regeling, en in hoeverre blijken deze verwachtingen aan te sluiten bij de realisaties? Wat zijn de uiteindelijke kosten van de regeling, rente- en tijdseffecten in aanmerking nemende? In 2007 waren de winsten van belastingplichtigen in de Vpb relatief groot. Door de uitbreiding naar 3 jaar van de carry-back mogelijkheden voor verliezen in de periode 2009–2011, werden de relatief hoge winsten uit 2007 verrekenbaar met verliezen uit de periode 2009–2011. In hoeverre dit heeft geleid tot een (permanente) derving van Vpb-opbrengsten?

In de analyse wordt gesteld dat in de Vpb slechts een deel van de verliezen in mindering wordt gebracht op de winsten. Waar wordt in dit verband op gedoeld? Betreft het louter de verliesverrekeningsbeperking naar tijd? Welke andere significante verliesverrekeningsbeperkingen zijn er?

In de periode 2000–2011 zijn verschillende grondslagverbredende renteaftrekbeperkingen ingevoerd. Bijvoorbeeld artikel 15ad Wet Vpb 1969 is ingevoerd, dat als doel heeft de renteaftrek voor overnameholdings te beperken. Deze regeling wordt niet in de analyse genoemd als zijnde een bijdrage aan de toegenomen grondslag. Wat is de opbrengst en de effectiviteit van artikel 15ad Wet Vpb 1969? Is de Staatssecretaris van Financiën van mening dat artikel 15ad Wet Vpb 1969 voldoende effectief is?

Ook de wetgeving en jurisprudentie aangaande winstdrainage (artikel 10a Wet Vpb 1969) hebben in de periode 2000–2011 een ontwikkeling doorgemaakt. Heeft dit invloed gehad op de opbrengst Vpb of in ieder geval op de grondslag?

Welk deel van de belastingplichtigen voor de Vpb betaalt een effectief tarief van (minder dan) 20%, omdat de winst niet de EUR 200.000 overstijgt?

Is er inzicht in de ontwikkeling van de afdracht door Bijzondere Financiële Instellingen (BFI's) sinds de invoering van de verscherpte substance-eisen? In hoeverre is het aantal belastingplichtigen dat zich kan beroep op belastingverdragen afgenomen door deze substance-eisen? Wat zijn de gevolgen van de substance-eisen voor de trustkantoren in Nederland? Is er een effect merkbaar op de omvang van de financiële stromen die door Nederlandse BFI's lopen? Hoe apprecieert de regering de publicatie van DNB van 29 december 2014 aangaande de groei van de omvang van brievenbusvennootschappen in Nederland?

De leden van de PvdA-fractie constateren dat het vaak lang duurt voordat een definitieve aanslag Vpb is vastgesteld. Op welke wijze zou het vaststellen van de aanslag sneller kunnen verlopen?

Wat is de opbrengst van Vpb welke is geheven van buitenlands belastingplichtigen? Hoeveel belastingplichtigen zijn onderworpen aan de aanmerkelijk belangregeling, en hoe heeft dit aantal zich ontwikkeld gedurende de afgelopen jaren? Wat is de afdracht uit hoofde van de aanmerkelijk belangregeling, en hoe heeft deze zich ontwikkeld?

Waarom wordt in de analyse niet ingegaan op de effecten van de innovatiebox?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de analyse van de Vpb-opbrengst in de periode 2000 – 2011. Deze leden stellen hierover graag nog enkele vragen.

De leden van de fractie van de SP hebben vernomen dat in Nederland een relatief klein deel van de totale belastinginkomsten komen van de belasting op bedrijfsinkomsten. Slechts in zeven EU-landen is dit aandeel kleiner. Is de Staatssecretaris van Financiën het met deze leden eens dat er ruimte is om een groter deel van de totale belastinginkomsten te laten bestaan uit belasting op bedrijfsinkomsten? Is de Staatssecretaris bereid zijn antwoord toe te lichten? In de jaren 2000 tot en met 2012 is het aandeel belasting op bedrijfsinkomsten in de totale belastinginkomsten gedaald van 10,9% naar 5,4%. De leden van de fractie van de SP vragen de Staatssecretaris aan te geven wat volgens hem de oorzaak is van het feit dat dit percentage in Nederland sterker is gedaald dan in de meeste andere EU-landen.

Volgens Eurostat is het effectieve belastingtarief op bedrijven 6,8% en dat op capital and business income 8,4%. Volgens de leden van de SP-fractie zijn dit, in vergelijking met andere lidstaten, relatief lage tarieven. Bovendien zijn deze in de jaren 2000 tot en met 2012 gedaald. Deze leden vragen de Staatssecretaris toe te lichten waar dit verschil door wordt veroorzaakt. Kan de Staatssecretaris aangeven welke landen een effectief tarief kennen op bedrijven, dat lager is dan Nederland?

Het effectieve tarief op kapitaal in huishoudens is in dezelfde periode juist fors gestegen, merken de leden op. Welke maatregelen liggen hieraan ten grondslag, vragen de leden van de fractie van de SP aan de Staatssecretaris? In hoeverre is dit veroorzaakt, vragen deze leden, door de steeds lagere rente die gezinnen ontvangen op spaargeld? Kan de Staatssecretaris ingaan op de effectieve belastingdruk op kapitaal van huishoudens in Nederland, vergeleken met die in andere EU-landen? Hoeveel landen kennen een effectief tarief op kapitaal van huishoudens dat hoger is dan Nederland?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

Hoe groot is de daling van de Vpb-opbrengst veroorzaakt door de innovatiebox?

Heeft de APR/ATR-praktijk een positief of negatief effect op de Vpb-opbrengst en welke bedrag is er mee gemoeid?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de brief met de analyse van de vennootschapsbelasting (Vpb)-opbrengsten in de periode 2000 -2011. Deze leden hebben enkele aanvullende vragen.

De leden van de D66-fractie vragen welk aandeel de Vpb had in de totale belastingdruk van bedrijven in 2000 en hoe dit in 2011 was. Voorts vragen deze leden welk aandeel het MKB opbracht in de opbrengst van de Vpb in 2000 en welk deel het grootbedrijf (balanstotaal groter dan € 40 mln.) en hoe die verdeling in 2011 was.

Tot slot vragen de leden van de D66-fractie of de Staatssecretaris van Financiën in beeld heeft hoe de grondslag voor de Vpb in Nederland zich verhoudt tot de grondslag in andere EU-lidstaten, gezien de verschillen in de wijze waarop de belastinggrondslag wordt vastgesteld.

Vragen en opmerkingen van het lid Van Vliet

Onafhankelijk lid Van Vliet heeft kennisgenomen van de analyse vennootschapsbelasting (Vpb)-opbrengsten 2000–2011 en dankt de Staatssecretaris voor de glasheldere toelichting. Volledigheidshalve heeft hij nog enkele vragen.

De recente ontwikkelingen op het gebied van de aardgaswinning in Nederland, roepen vragen op over de invloed hiervan op de Vpb-opbrengst over de afgelopen én over de komende periode:
Wat is in de periode 2000 – 2011 het aandeel geweest van de binnenlandse aardgassector in de Vpb-opbrengsten (trend)?
Hoe ontwikkelt zich het aandeel van de binnenlandse aardgassector in de Vpb-opbrengsten naar verwachting in de komende 10 jaar (trend)?
Wat is precies de invloed van het terugschroeven van de aardgaswinning op zowel de nominale Vpb-ontvangsten als op het aandeel van de binnenlandse aardgassector in de totale Vpb-ontvangsten in de komende 10 jaar?
Als gevolg van het terugschroeven van de aardgaswinning, zullen de totale gasbaten van de overheid afnemen. Welk deel van deze afname komt voor rekening van een afnemende Vpb-opbrengst?
Welke regelingen in de Vpb zijn er ten behoeve van het stimuleren van delfstoffen exploratie in Nederland? Ziet de Staatssecretaris mogelijkheden om de aardolie en aardgaswinning via de Vpb te stimuleren, zodat de periode van dalende aardgasopbrengsten die nu onvermijdelijk op ons af komt, enige jaren uitgesteld kan worden?